

رام - شانزدهم بهمن

شروین وکیلی

رام (روزشمار ایرانی معنادار) کوششی است برای بازسازی تقویم روزشماری معنادار برای ایرانیان، به شکلی که مناسبتها و سالگردهای منسوب به روزها عینیتی علمی داشته باشد و زمان روزمره و معنازوده‌ی امروزی که روزهایمان را پوچ و پوک ساخته را به توالی‌ای معنادار از سالگردِ رخدادهای معنادار تبدیل کند.

سه گوشزد در درباره‌ی طرح رام:

- (۱) تمام تاریخ‌هایی که شناسه‌ی میلادی (م.) یا پیشامیلادی (پ.م) ندارند به هجری خورشیدی محاسبه شده‌اند.
- (۲) محتوای روزشمار رام نهایی نیست و تا پایان سال ۱۳۹۶ تکمیل می‌شود. هنگام نقل آن به طرح ارجاع دهید و این نکته را در نظر داشته باشید.
- (۳) اگر مناسبتی سراغ دارید که نادیده مانده، آن را همراه با نشانی مرجعش در تلگرام برایم بفرستید که در این طرح گنجانده شود:

@SherwinVakili (<https://t.me/SherwinVakili>) / tel.0912-6363764

شانزدهم بهمن

گاندی و لرد مونتباتن
حاکم انگلیسی هند و
همسرش

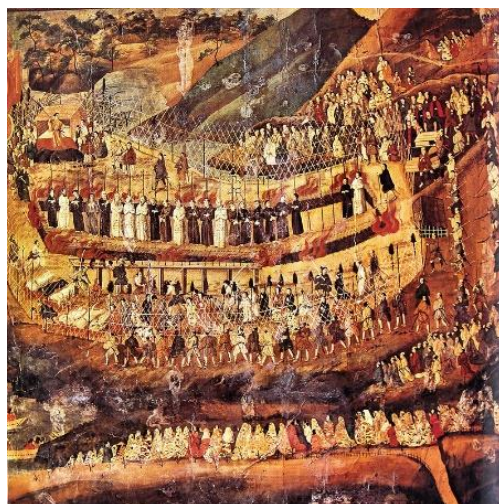
روز شانزدهم بهمن ماه سال ۸۵۴ هجری خورشیدی (۵ فوریه ۱۴۷۵ م) قدیمی ترین متن عبری چاپی که امروز در دست داریم در کالابریا به چاپ رسید و شرح رشی بر اسفار خمسه ی تورات بود که توسط آبراهام گارتون نشر یافته بود. این یکی از نخستین کتابهای چاپ شده در اروپا بود که آغازگاه صنعت چاپ گوتنبرگ را نشان می داد. درست چهارصد سال بعد در روز شنبه شانزدهم بهمن سال ۱۲۵۴ (۹ محرم ۱۲۹۳ ق) بارون دو نرمان بلژیکی زمانی که ناصرالدین شاه در سفر فرنگ بود به استخدام او در آمد تا برای دربار از عثمانی ماشینهای چاپخانه بخرد.

در همین روز به سال ۱۳۰۰ در پی شورش چوری چورا در استان اوتارپرادش هند، گاندی چندان برآشفته شد که جنبش تا آن هنگام موفق نافرمانی مدنی در برابر انگلیس ها را لغو کرد و از آن کناره جست. واکنش تند و شگفت انگیز گاندی از آنجا ناشی می شد که به شدت با خشونت مخالفت می ورزید و از این که شورشیان هندی انگلیسی ها را زده و کشته بودند شکایت داشت. خشونت هندیان البته واکنش جنگاورانه و

طبیعی مردم ستمدیده‌ای بود که در برابر مستعمره‌چیان قیام کرده بودند و خشونت‌ی صد چندان را بر ایشان روا داشته بودند. با این همه موضع‌گیری تند و صریح گاندی در برابر خیزش‌های اعتراضی خشونت‌آمیز از سوی باعث شد هندیان در برابر انگلیسی‌ها رام و مطیع شوند و از مقاومت رویارو و مردانه دست بردارند و از سوی دیگر حمایت انگلیسی‌ها را برای گاندی به دنبال داشت و باعث شد او را تبلیغ کنند و به رسمیت بشناسند و در رایزنی‌ها و مذاکره‌های مهم او را از میان رهبران جنبش استقلال هند بر بکشند. همین روند باعث شد استقلال هند حدود نیم قرن به تعویق بیفتد و در جریان جنگ‌های جهانی اول تحقق نیابد، که می‌توانست بیابد!

در همین روز به سال ۱۳۰۷ دولت شوروی و دولت ترکیه امان الله خان را به سمت پادشاهی افغانستان به رسمیت شناختند. در ۱۳۳۲ بارون دوچیلد سرمایه دار معروف اروپائی به تهران وارد شد تا در خصوص معاملات بازرگانی با اولیای ایران مذاکره کند. در ۱۳۳۸ هم سرمای شدید و بارندگی‌های متوالی در آذربایجان و مازندران و همدان موجب جاری شدن سیل گردید و خساراتی وارد کرد. در ۱۳۷۹ هم سربازان روس بین شصت تا هشتاد شهروند داغستانی را در نویه آلدی در نزدیکی گروزنی به قتل رساندند (تصویر زیر) و به گروهی از زنان‌شان تجاوز کردند.

زلزله‌ی کالابریا

مصلوب شدن مسیحیان ناکازاکی

در شانزدهم بهمن دو زلزله‌ی ویرانگر هم رخ داده است. یکی در سال ۶۲ میلادی که زمین لرزه دو شهر رومی پمپی و هرکولانیوم را درهم کوبید و مقدمه‌ی آتشفشان وزو شد، و دیگری در سال ۱۱۶۲ هجری خورشیدی که منطقه‌ی کالابریا در ایتالیا ویران شد و سی تا پنجاه هزار کشته به جا گذاشت.

در چنین روزی به سال ۲۳۵ آن لوشان که بر حاکمان دودمان تانگ شوریده بود خود را امپراتور خواند و دولت یان را در قلمرو چین تاسیس کرد، در ۱۲۳۸ الکساندر لونکوزا که حاکم محلی عثمانی‌ها در اروپای شرقی بود موفق شد دو قلمرو والاشی و مولداوی را با هم متحد کند و به این ترتیب دولت رومانی در قالب یک منطقه‌ی خودمختار در داخل امپراتوری عثمانی پدید آمد. در ۱۲۹۶ هم قانون اساسی مدرن مکزیک که در آن تفکیک قوا دیده شده بود تصویب شد.

در شانزدهم بهمن سال ۱۲۹۷ استفن تامسپون یک هواپیمای آلمانی را سرنگون کرد و این اولین پیروزی ثبت شده در نیروی هوایی آمریکا بود، در ۱۳۱۸ فرانچسکو فرانکو ارتشبد اسپانیایی به رهبری این کشور رسید. در ۱۳۳۷ جمال عبدالناصر خود را نامزد ریاست جمهوری متحد عربی کرد، و در ۱۳۴۱ شارل دوگل رئیس جمهور فرانسه در سخنرانی‌ای استقلال الجزایر را به رسمیت شمرد. در ۱۳۶۷ هم مانوئل نوریگا به خاطر قاچاق مواد مخدر و پولشویی محاکمه شد.

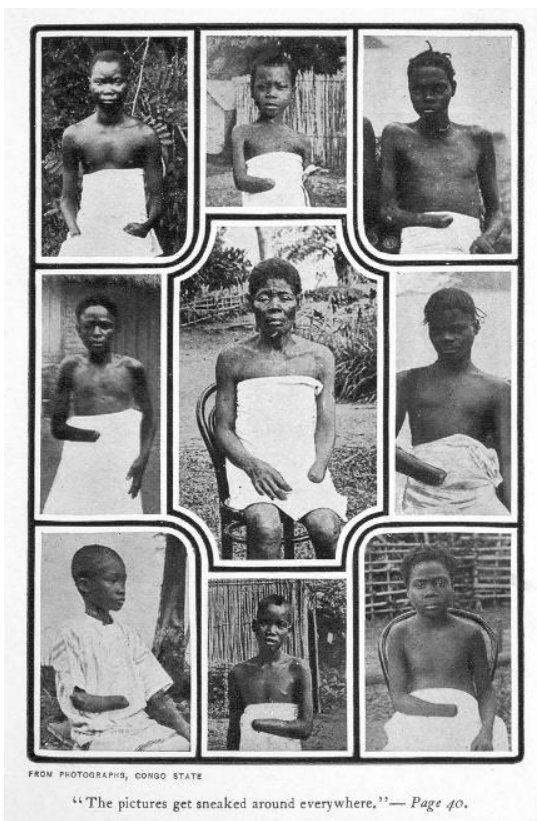

استفن تامپسون

الکساندر لونکوزا

چارلی چاپلین و همکارانش هنگام تاسیس «هنرمندان متحد»

در همین روز به سال ۹۷۶ بیست و شش مسیحی ژاپنی به جرم بدعت مذهبی در ناگاساکی مصلوب شده و به قتل رسیدند. در سال ۱۲۶۴ لئوپولد دوم شاه بلژیک اعلام کرد که کنگو بخشی از اموال شخصی اش است! حاکمیت بلژیکی‌ها در کنگو به شکنجه و کشتار و بهره‌کشی وحشتناک از مردم این سرزمین منتهی شد.

طوری که در چند دهه حاکمیت بلژیکی‌ها نیمی از جمعیت کنگو (بیش از ده میلیون نفر) کشته شدند و شمار چشمگیری از بقیه هم به دست استعمارگران ناقص شدند، چون بریدن دست کودکان به یکی از تفریح‌های ایشان تبدیل شده بود (تصویر روبرو). با این همه در کتابهای تاریخ رسمی اروپا اغلب به این سوبه‌ی تاریک حاکمیت بلژیکی‌ها بر آفریقا اشاره‌ای نمی‌شود و در مقابل بر این نکته تاکید شده که در چنین روزی به سال ۱۲۸۴ اولین

بیمارستان عمومی در بلژیک تاسیس شد!

مخزن تولید باکلیت

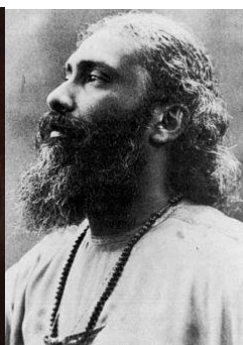

موزهی آرمیتاژ

در شانزدهم بهمن سال ۱۲۳۱ موزهی آرمیتاژ بر عموم مردم گشوده شد، و این گنجینه‌ای بود که بدنه‌اش با غارت آثار باستانی قلمرو ایران زمین به دست روسها فراهم آمده بود. در سال ۱۲۸۸ لئو بایکلان شیمیدان بلژیکی برای نخستین بار پلاستیک مصنوعی ساخت و آن را باکلیت نامید، و در ۱۲۹۸ چارلی چاپلین، د. و. گریفیث، مری پیکفورد و داگلاس فیربنکس شرکت فیلمسازی «هنرمندان متحد» (United Artists) را تاسیس کردند. در سال ۱۳۵۰ هم فضانوردان سوار بر آپولو ۱۴ در ماه بر خاک نشستند.

کارلایل

عنایت خان

مالدینی

حیرام ماکسیم

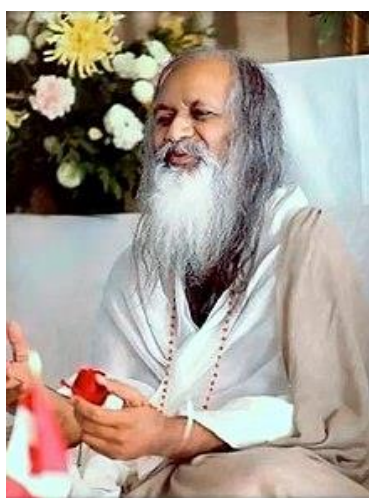

لئوپولد دوم

در شانزدهم بهمن سال ۱۲۱۱۹ حیرام ماکسیم مهندس آمریکایی مخترع مسلسل و بنیانگذار شرکت تفنگ ماکسیم و در همین روز به سال ۱۳۱۱ چزاره مالدینی فوتبالیست ایتالیایی زاده شدند. درگذشتگان این روز هم عبارتند از: توماس کارلایل مورخ و فیلسوف اسکاتلندی (۱۲۶۰)، عنایت خان عارف هندی و بنیانگذار جنبش جهانی صوفی گری (۱۳۰۶)، ابراهیم فخرایی مبارز جنگلی و مورخ (۱۳۶۶)، و ماهاریشی ماهش یوگی پیشوای دینی هندی و بنیانگذار TM (۱۳۸۷).

ابراهیم فخرایی

ماهاریشی ماهش یوگی